

Організація виробництва та агробізнесу

УДК 338.631

Є. І. Ходаківський

д. е. н.

Ю. Ю. Мороз

д. е. н.

М. Ф. Плотнікова

к. е. н.

Житомирський національний агроекологічний університет

ГЕШТАЛЬТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМИ СИНТЕЛЕКТИКИ

Визначено сутність синтелектики як домінуючого напрямку сучасної фізичної економіки в теорії ноосферного розвитку, що, ґрунтуючись на знаннях тонкого невидимого світу та їх перетворенні в астральну енергію, вибудовує оптимістичне майбутнє людства. В основі його конструкції є формування Провидіння як взаємодії Розуму з Гуманізмом. Встановлено, що академік В. І. Вернадський в 1944 р. у роботі «Декілька слів про ноосферу» визначав, що «могутність людини пов'язана не з людиною, а з її мозком, з її розумом і сформованою цим розумом, її працею». Окреслено специфічні особливості сучасного світу, його глобалізаційних характеристик як визначених перспектив у теоретичному мисленні, відбувається зміна парадигм механізмів пізнання від механістично-діалектичного спрямування до синергетико-системного аналізу та теорії синтелектики і безмірності сили інтелектуальної енергії. Сформовано геиштальти ноосферної економіки, імплантація яких сприятиме соціоекономічному розвитку на всіх рівнях.

Ключові слова: синергетика, системний аналіз, синтелектика, ноосферне мислення, розвиток.

Постановка проблеми

Діалектико-механістичний підхід до аналізу інфодинамічних систем заперечує фізіократичні ідеї В. І. Вернадського, посилаючись на лише «свої побажання», а не за результатами наукових досліджень. Мається на увазі, що ноосфера включає у себе біосферу, але не виводиться із неї і не зводиться з нею. Тобто, насамперед, ноосфера, геосфера і біосфера розділені: одна знаходиться збоку свідомості, а дві інші – частини фізичного «об'єктивного» світу. Свідомість неможливо обмежити комп'ютерною програмою як знакову конструкцію [1, С. 48–49]. І навіть у нинішній цивілізаційний період ХХІ ст. проходить протистояння між економічними ідеологіями механістичної діалектики та фізичної економіки, про яке ще дев'яносто років тому («Автотрофність людства») визначав В. І. Вернадський як «червоне чванство».

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Наразі в Україні існують потужні економічні течії «порівняльної економіки», представниками яких є відомі вчені: В. Геєць, А. Гальчинський, А. Грищенко, Б. Кваснюк, О. Лапко та ін. Але світова історія економічної думки майорить прізвищами видатних вчених України – С. Подолинського, Н. Туган-Барановського, О. Гаврилишина, В. Вернадського. Послідовниками сучасного світового мислення є Е. Мулдашева, М. Руденка, І. Грабара, В. Шевчука, Ю. Канигіна, В. Кушерця [2–13] та ін. Вершиною методологічної парадигми пізнання явищ світу в сучасній світовій та вітчизняній фізіократії є синтелектика, наука про складні системи, що самоорганізуються, на основі міжособистісних інтелектуальних взаємозв'язків, творчого мислення й перетворення його в інфодинамічну машину, що витягує із природного оточення величезну корисну енергію.

Вітчизняна наукова думка характерна позиціями фізичної економіки, що започаткована С. Подолинським, розвинута В. Вернадським, а наразі активізована М. Руденком, головою нині діючого наукового товариства ім. С. Подолинського, професором В. Шевчуком. А зовсім недавно (2016 р.) з'явилася публікація Ю. М. Канигіна та В. І. Кушерця «Фізична економія (енергія історичного прогресу)», в якій автори повідомляють, що фізична економіка як наука набирає все більше обертів у різних країнах світу. Особливою є її роль у становленні України як потужної аграрної держави.

Будь-яка нова теорія потребує еволюційної модернізації. У світовій цивілізації з'явилися нові напрямки щодо використання безвичерпної ментальної енергетики, з точки зору спільності науки та релігії, без якої механіко-діалектична наука заходить у «глухий кут» [14]. Але зовсім недавно (2004–2012 рр.) з'явилися нові відкриття М. Руденка про наявність Духоматерії та дослідження в галузі природи торсіонних полів Е. Мулдашева й І. Грабара.

Мета, завдання та методика дослідження

За мету дослідження поставлено систематизацію інформаційного матеріалу у галузі подальшого розвитку цивілізаційних процесів на основі ноосферних знань та побудови концепції парадигми сучасних досліджень у парадигмі новітньої фізичної економіки. *Об'єктом дослідження* є розробка методичних та практичних основ становлення системи ноосферної економіки. *Методика дослідження* побудована на базі структурно-логічного конструювання, системних досліджень, синергетичного аналізу та основних принципів синтелектики, що розглядаються як макроскопічна теорія творчості, що вивчає міжособистісні інтелектуальні зв'язки та механізм формування колективного знання.

Результати досліджень

Вітчизняна наукова думка синтелектичного мислення визначає характер світового економічного знання, починаючи з української школи фізичної

економіки, заснованої С. А. Подолинським. Це стосується, насамперед, його наукової розвідки «Праця людини та її відношення до розподілу енергії» (1880 р.). Академік В. І. Вернадський у 1944 р. в роботі «Декілька слів про ноосферу» визначав, що «могутність людини пов'язана не з людиною, а з її мозком, з її розумом і сформованою цим розумом, її працею». У своїй праці «Автотрофність людства» (1925 р.) відзначав: «... Ця сила є розум людини спрямована й організована його воля, як істоти суспільної...» «Біосфера переходить у новий еволюційний стан – у ноосферу, перетворюється науковою думкою соціального людства. Тому можна дивитись в наше майбутнє впевнено. Воно в наших руках і ми його не випустимо!». Таку дозу велетенського оптимізму і віри в торжество гуманістичного розуму, окресленого духовністю, навіть в роки воєнного лихоліття, випромінюють твори і нині найбільш актуального і сучасного дослідника.

Нагальність переходу до осмислення ноосфери і ноорозвитку висвітлюють фізіократичні роботи Миколи Руденка. Істотною особливістю економіко-філософського доробку М. Д. Руденка є те, що він розвиває ту царину наукової думки, дотримання критеріїв якої забезпечує вихід України та світового співтовариства у напрямку сталого ноорозвитку. Творчо інтерпретуючи єдність фізичного та духовного, М. Руденко будує цілісну архітектуру Всесвіту та «вписує» в неї людину. Ідея їх спорідненості дозволяє йому стверджувати, що подібно до людини, Всесвіт теж має власний Орган Синтезу. Поєднання гносеологічного з фізичним приводить М. Д. Руденка до висновку про матеріальність Бога, він ідентифікує із Всесвітом як Суб'єктом.

Будь-яка нова теорія потребує еволюційної модернізації. У світовій цивілізації з'явилися напрями щодо використання безвичерпної ментальної енергетики, з точки зору спільності науки та релігії. Ключовим напрямом такої діяльності є земне й позаземне життя нашого генетичного українця Кароля Войтили, його Святості – понтифіка Іоана Павла II, який правив найбільшою у світі Християнською церквою впродовж 26 років, поєднуючи Науку і Релігію. Про це яскраво свідчать його наукові регалії як доктора наук і професора з етики та найвищий релігійний сан і публікації у кінці ХХ ст. енциклік «Сіяння Правди» і «Все про людську працю». Зовсім недавно (2004–2012 рр.) з'явилися нові відкриття М. Руденка про наявність Духоматерії та дослідження в галузі природи торсіонних полів Е. Мулдашева й І. Грабара та фізичної ментальності невидимої енергії у процесах матеріалізації і дематеріалізації.

Наразі (2016 р.) вийшла публікація Ю. М. Канигіна та В. І. Кушерця «Фізична економія (енергія історичного прогресу)», в якій автори повідомляють, що фізична економія як наука набирає все більше обертів у різних країнах світу. В. Шевчуком продовжено та розвинуто ідеї В. Вернадського, С. Подолинського й М. Руденка щодо єдності Всесвіту та процесів у ньому, відзначено особливу роль України як потужної аграрної держави у їх становленні як «годувальниці»

Європи. На ідеях фізичної економії необхідно будувати нині співробітництва Заходу зі Сходом (включаючи Китай), спираючись на проблеми системної кризи.

З точки зору синергетичної методології, у контексті фізіократичного вчення пізнання економічних і соціальних явищ, основним джерелом створення додаткової та нової вартості є теперішня чи минула (уречевлена в новаціях) інтелектуальна праця, на відміну від механістичної теорії формування додаткової вартості за рахунок додатково витраченого робочого часу (табл. 1). І скільки б ми не вкладали додаткової праці на власній присадибній ділянці у вирощення врожаю картоплі, використовуючи насіння і матеріал пізніх репродукцій, додаткового результату високої врожайності не отримаємо (хіба що додаткову засмагість). А новий сорт, в якому акумульована праця селекціонера, при тих же затратах фізичної праці, окрім вищезгаданої засмаглості, призведе до збільшеного результату. За даними Ю. М. Канигіна та В. І. Кушерця, у виробничих процесах «попереду» крокує інтелектуальна праця, коефіцієнт корисної дії якої може бути нескінченним. А людина як робоча сила, засіб виробництва, у кращих випадках досягає до 90% ККД.

Таблиця 1. Системні дослідження, синергетика, синтелектика

Ознака	Наука		
	Системні дослідження	Синергетика	Синтелектика
Об'єкт дослідження	Акцент робиться на статичні системи, їх морфологічному або функціональному описі	увага акцентується на процесах росту, розвитку та занепаду систем	розглядається як макроскопічна теорія творчості, що вивчає міжособистісні інтелектуальні зв'язки та механізми вироблення колективного знання
Концептуальне положення	увага приділяється впорядкованості, рівновазі	хаос відіграє важливу роль у процесах руху системи, при чому, не лише деструктивну	становить теоретичний базис формування соціумів як інфодинамічних машин
Функціональне призначення	вивчають процеси організації систем	досліджує процеси самоорганізації систем	фундаментальна категорія інформатики і системного аналізу
Точка бифуркації	частіше всього, зупиняючись на стадії аналізу структури системи, абстрагуються від кооперативних процесів	підкреслює кооперативність процесів, які лежать в основі самоорганізації та розвитку системи	наука про складні системи, що самоорганізуються, розглянуті у контексті цілого, і відтворюють специфічний ефект акумуляції взаємодіючих елементів
Системні зв'язки	проблема взаємозв'язку розглядається, переважно, як взаємозв'язок компонентів всередині системи	вивчає сукупність внутрішніх та зовнішніх взаємозв'язків системи	визначає специфічний ефект акумуляції творчих потенцій соціуму й перетворення його в інфодинамічну машину, що витягає із природного оточення величезну корисну енергію

Джерело: власні дослідження, адаптовано [3].

Головним інструментом синтелектичного моделювання ми обрали гештальтну конструкцію, яка побудована на нашій теоретичній уяві та поєднанні принципів гештальтології: схожість, близькість, суміжність, замкнутість, що формують головний інструмент цілісності – холізм (Х. Еренфельс, В. Кьолер, М. Вертгеймер та ін.). Гештальт-підхід з'явився на стику культурних епох, що знаменують трансформацію багатьох областей знання. У другій половині минулого століття епоха модерна з характерними для неї раціоналізмом і вірою в об'єктивність, змінилася епохою постмодерна, відмінною рисою якої було заперечення якої б то не було об'єктивної реальності. Таким чином, гештальт-підхід виявився в авангарді постмодерністської революції. Визначення місця гештальтів у сучасній культурі та науці – одна з найскладніших і суперечливих проблем, пов'язаних із питанням про їх приналежність до якої-небудь із відомих сфер життєдіяльності людини.

Поняття гештальт *Gestalt* (нім.) – це фігура, образ бачення, уява, контур рельєфності, цілісності (рис. 1). Характерно виражений у статті Х. Еренфельса «Про якість функції», В. Кьолера «Фізичні гештальти у неспокої і стаціонарному стані», розробки Фредеріка і Лаури Перлз у галузі психології засвідчують, що гештальт – це цілісний образ (уява) будь-якої структури, що практично не виводиться з компонентів, які її утворюють, а сам гештальт – це просторово-наочна форма предметів (явищ, схем, подій), що сприймаються, чії властивості неможливо зрозуміти сумуванням властивостей їх частин. Основним принципом гештальту є холізм [15–21].

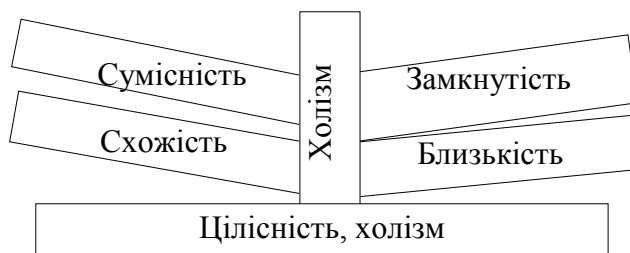

Рис. 1. Дерево гештальту

Джерело: власні дослідження.

Цілісність сприйняття і його впорядкованість досягається завдяки таким принципам: близькість (стимули, розташовані поряд, мають тенденцію разом), схожість (стимули, схожі за розмірами, формою тощо, мають тенденцію сприйматися разом), замкнутість (відображає тенденцію завершувати фігуру так, щоб вона мала нову форму), суміжність (близькість стимулів у часі і просторі; суміжність може обумовлювати сприйняття, коли одна подія викликає іншу).

Нам належить ідея застосування деревної конструкції гештальту, оскільки його стержнем (холізмом) може бути лише стовбур. На основі таких принципів сконструйовано стержневий гештальт ноосферної економіки (рис. 2).

При формуванні гештальту (образу, уяви) інтелектуальної макроекономіки за її основу і вершину взято інтелектуальний сектор (охорона здоров'я, освіта, наука, культура). У центральній частині – ринок, врівноважений товарним і фінансовим макросегментами, а умови функціонування як стержень, – мультиплікатор рівноваги Дж. М. Кейнса, «локомотивом» якої є інститути держави [3], через залучення інвестицій в інноваційний розвиток [4], згідно з постулатами синергетики, переважно зовнішніх, як ознака посилення взаємодії із зовнішнім середовищем і, зокрема, за визначеним вектором гуманістичним європейським світом [4]. Зовнішніми ознаками ноосферної економіки ми вважаємо: 1) заміщення праці знаннями; 2) заміна трудової діяльності новим типом активності, заснованим на творчості; 3) перетворення суспільного виробництва на інноваційне; 4) плюралізм тенденції власності; 5) проз'юмерізм (стирання відмінностей між вільним і робочим часом); 6) формування нового типу економічної влади (не за відношенням до засобів виробництва, а доступом до інформації); 7) утвердження знання та інформації як стратегічних ресурсів, що не мають ознак вичерпності; 8) подолання обмеженості благ і поява нових дефіцитів – часу та інформації; 9) оплата інтелектуальної праці за еквівалентами складної кваліфікованої праці.

Для того, щоб покласти фізіократичне явище на мову семіотики, використаємо досягнення сучасних вчених в енергетиці тонких світів, невидимої ментальної енергії. Провидіння в уяві сучасних вчених беруть початок із аналізу існування фізичних і тонких світів. Фізичний – включає у себе матерію (планети, зірки, електромагнітні та гравітаційні поля), тонкий світ включає – психофізіологічні явища (психічна енергія, біоенергія тощо). Характерна особливість тонкого світу в тому, що його основою є зверх високі частоти. Останні виражені так званими торсіонними полями. Виявом торсіонних частин у тонкому світі є Душа – енергетичний концентрат у вигляді поля кручення. У межах цього закрученого простору (душі) зберігається інформація про функціонування людського тіла (астрального тіла) і про процес мислення (ментальне тіло). Процес мислення (думки) викликає закручення простору: добрі думки закручують простір в одному (позитивному) напрямі, недобрі (злі) думки – протилежному (від'ємному) напрямі. А всі душі є частиною Всезагального інформаційного поля, яке у народі вважають Вищим Розумом.

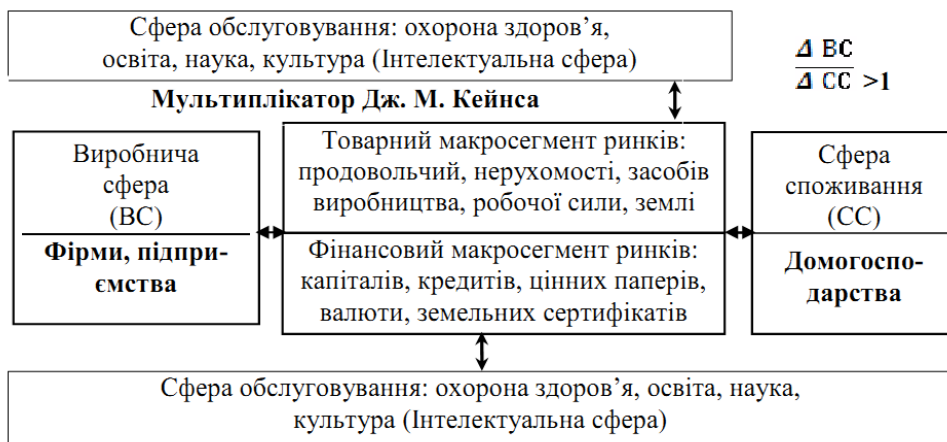

Рис. 2. Стержневий гештальт (образ) системи ноосферної економіки

Джерело: власні дослідження.

Обізнані люди (вчені) можуть підключатися до Всезагального інформаційного поля і одержувати звідти знання, рідкісні і вельми дивовижні. У такому інформаційному полі зібрані знання – не лише нинішньої, але й майбутньої цивілізації. Простір нашого Всесвіту замкнений, але, підключаючись до Всезагального інформаційного поля, можна бачити одночасно минуле й майбутнє, і з допомогою Всевишнього (Бога) володіти Провидінням. До такої думки у 2009 р. дійшов доктор медичних наук, професор, член Міжнародної медичної академії наук Ернст Мулдашев, опублікувавши монографічну працю «Від кого ми вийшли?» на основі наукових досліджень природи Всезагального інформаційного поля, фізичних та тонких світів і філософського осмислення релігії.

На початку існував лише Простір і Абсолют (абсолютне ніщо), тобто план майбутніх творинь. Простір – це нейтралізована матерія і антиматерія. У ньому постійно відбуваються створення матерії та антиматерії, що також постійно нейтралізують одна одну. Але цей процес нейтралізації може порушити Абсолют. З появою Абсолюту нейтралізація не відбувається і в цьому зв'язку, повідомляє вчений, існує версія, що виник тонкий світ торсіонів думок і душ, а за ним, внаслідок ущільнення, – фізичний світ.

Душа – це частина енергії Всесвіту. Енергія душі – це енергія поза електроном і поза протоном. Вона надзвичайної сили могутності, що спроможна протистояти силі гравітації. Енергія багатьох (мільйонів) душ володіє колосальною потужністю. Буває позитивна та негативна енергія душ, вона може створювати та руйнувати. Ленін, Сталін, Гітлер та інші тирані акумулювати від'ємну душевну енергію, що проявилася у знищенні мільйонів позитивних

душ. Таким від'ємним (страхливим) явищем може успішно протистояти позитивна енергія Добра, що народжена Гуманним Розумом. У цьому полягає позитивна спрямованість Божого провидіння. У природу тонких світів чи не найглибше занурився доктор технічних наук, професор І. Г. Грабар. У своїй новій праці (2012 р.) «Мікрорезонансні технології та секрети довголіття», аналізуючи інформаційне поле Всесвіту вказує, що просторово-часові вихори, насичені нескінченно великим об'ємом інформації, утворюють торсіонні поля (вихори), що мають унікальні властивості, підтверджені експериментально [11].

Поля не переносять енергію, а лише інформацію. У той же час будь-яка зміна в структурі торсіонного поля веде до виділення чи поглинання енергії в заданій області простору. Думки – польові самоорганізовані утворення. Це – згустки у торсіонному полі, що самі себе утримують, а відчуваємо їх як образи та ідеї, і мають голографічну структуру. Основа світу – свідомість, носієм якої виступають спінно-торсіонні поля. Якщо ментальне тіло людини збудоване з добрих думок, то воно оберігає нас від Зла, оскільки в ньому не має вібрації, що резонують на вібрації Зла. Адже ментальне тіло – не тільки генератор думок, але й їх приймач. Тому людина, що випромінює думки, наповнені Любов'ю, Радістю, Співчуттям, Милосердям, Благородством, буде невразлива до сил Зла, Ненаситі, Заздрощів, Брехні.

Відповідно до твердження А. Ейнштейна, «чистота» механістичної науки відразу руйнується при розладі концептуальних основ течії поєднання науки та релігії, без якого майбутнє Всесвіту не моделюється [22, с. 64]. Мета діяльності будь-якого вченою полягає у визнанні цієї об'єктивної істини і пошуку знакових виразів у контексті теми, оцінки людського інтелекту [4; 23, с. 8–10], співставності цієї категорії з емпіричним виміром розвитку. Евристичні напрями такого розвитку зникають ще з часів середини ХХ ст., посиляючись на коефіцієнти редуції складної кваліфікованої праці (як минулої уречевленої праці у суспільному продукті), який запропонували О. Бугуцький, М. Машенков, В. Тихонов, К. Карнаухова, В. Белозерцев та ін. [24–28].

На торсіонних полях мислення та логічних процесів матеріалізації і дематеріалізації енергії ми запропонували логограму формування ментального гештальту Провидіння (рис. 3). Ноогештальт – ментально (інтелектуально) сконструйований образ, що відображає безкінцеві процеси матеріалізації і дематеріалізації (перетворення) ментальної енергії (мегачастотної, невидимої) у фізичну. Грунтуючись на дослідженні матеріальності невидимої енергії та вияснення сутності Провидіння, сформованої ще в уяві античних вчених та релігійних діячів, ми запропонували загальний ноогештальт Провидіння, що ґрунтується на єдності Віри, Волі, Долі та основі Розуму і Добра народжують Майбутнє (рис. 4).

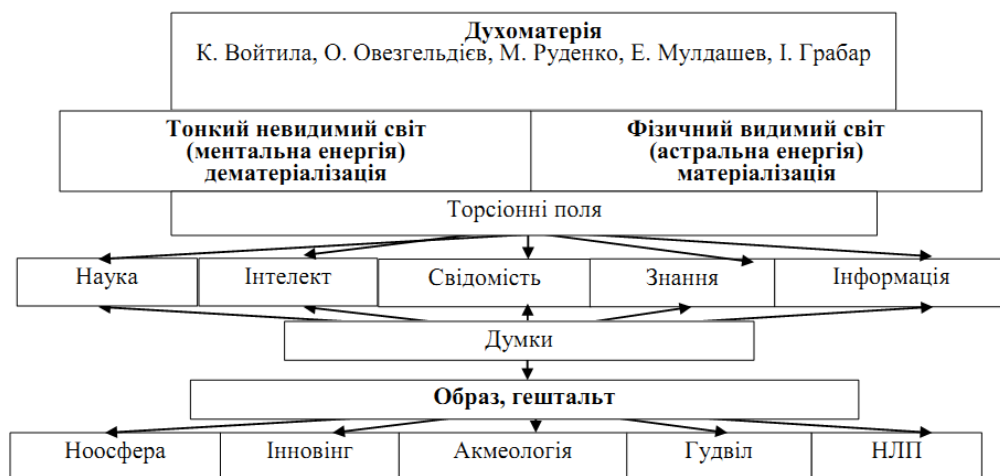

Рис 3. Логограма формування ментального ноогештальту Провидіння

Джерело: власні дослідження.

На нашу думку, сформований ноогештальт Провидіння сприятиме у передбаченні оптимістичного майбутнього, успіхам у творчій діяльності, досягненню інновінгу та акмеології, забезпеченню гудвілу підприємств і фірм, активізуватиме керівну діяльність на основі використання нейролінгвістичного програмування (НЛП).

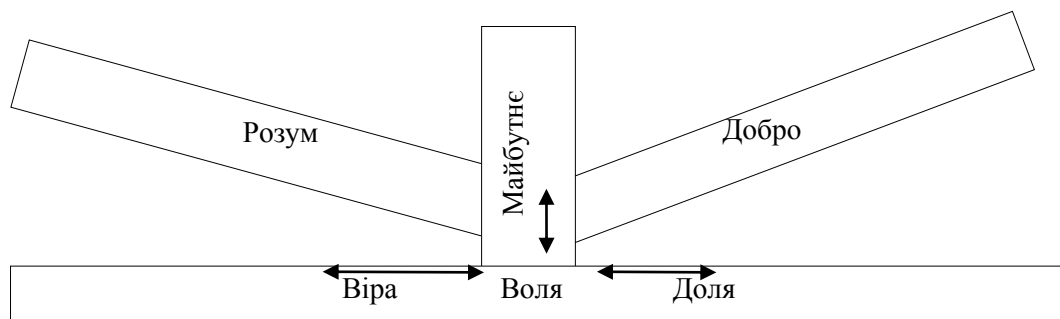

Рис 4. Ментальний Гештальт Провидіння

Джерело: власні дослідження.

Майбутнє – за новою орієнтацією соціально-економічного синтелектичного мислення у розробці ноосферних макроекономічних моделей, де за основу макросистем запропонована активізація інтелектуальної сфери (охорона здоров'я, наука, освіта й культура) макроекономіки. Усвідомлення соціо-

психологічної і релігійної категорії ноогешталту Провидіння має першочергове значення для формування оптимістичної поведінки лідерів і їх передбачення майбутнього. Феномен лідерства ми досліджували на управлінських об'єктах формування кооперативних структур. На основі наших узагальнень та аналітичного дослідження сформований гештальт кооперативної структури (рис. 5). Взаємодія складових дерева холізму (цілісності) викликає синергетичний ефект і стійкість самої структури. У центрі структури ми розмістили лідерство як найважливішу складову гешталту, що виходить із багатьох досліджень, портрет самого лідера ми взяли з підручника «Психологія управління» [8].

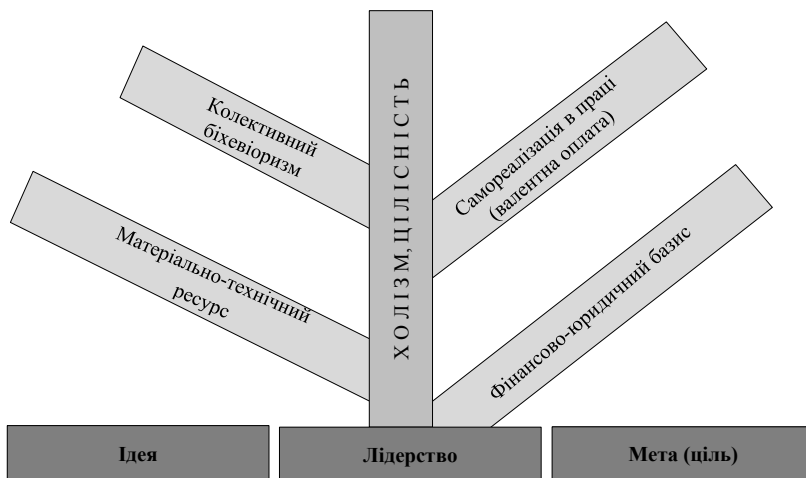

Рис. 5. Дерево гешталту кооперативної структури

Джерело: власні дослідження.

Лідерство буває «вродженим» та «набутим». Головним покликанням лідерів у третьому тисячолітті буде вивільнення інтелектуальної енергії своїх співробітників. Професор В. Беніс дає короткий курс порад, як стати справжнім лідером: 1) будьте самим собою; 2) визначте, що вам краще за все вдається; 3) оточіть себе професіоналами і поведіться з ними так, як би воліли, щоб поводитися з вами; 4) будьте не диктатором, а диригентом; 5) визначтеся з однією – двома головними цілями; 6) порадьтеся із співробітниками, як краще досягти наміченого; 7) похваліть їх за це (рис. 6) – [8].

На Житомирщині розробляється проект формування школи таких лідерів на базі ЖНАЕУ, автор цього проекту Сокальський Сергій Вікторович, доктор філософії в галузі економіки, голова Глибочицької сільської ради Житомирського району, який виконує функції керівника асоціації голів сільських рад. У Житомирській області функціонує 616 сільських та селищних рад.

Моделювання соціально-економічних функцій інститутів сільських рад передбачає введення за рахунок місцевих бюджетів посади заступника голови з виконання цих функцій. Озброєні знаннями, організації кооперативних процесів та відповідної підготовки в ЖНАЕУ лідерства колективу сприятиме формуванню сільських обслуговуючих кооперативів.

Сучасні вимоги до процесу управління, його координації чи регулювання концентровано виражені у моделі досконалості Європейського фонду управління якістю (англ. EFQM Excellence Model, або скорочено «Q-менеджмент») як практичного інструменту, який допомагає організаціям встановити цілісну систему управління, вимірюючи, де саме вони знаходяться на шляху до Ділової Досконалості, допомагаючи їм зрозуміти прогалини в діяльності, і потім, стимулюючи необхідні рішення для досягнення успіху. Модель досконалості була представлена на початку 1992 р. структурою для оцінки заявок компаній, що претендують на Європейську Премію Якості.

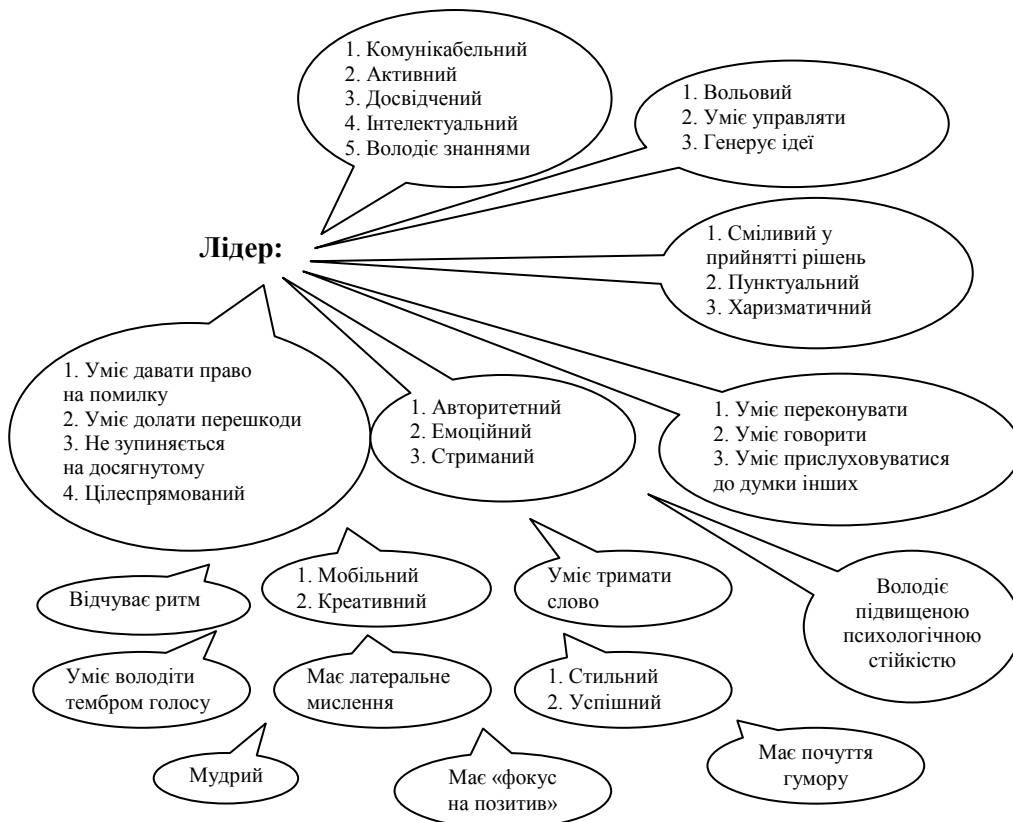

Рис. 6. Портрет лідера «Ум без смелости неподвижен, смелость без ума губительна»

Джерело: [8].

Така модель заснована на використанні дев'яти критеріїв [3]. П'ять з цих критеріїв – критерії «Можливостей», а інші чотири – критерії «Результатів». Критерії Можливостей характеризують потенційні можливості компанії. Критерії Результатів характеризують чи досягнуті результати компанії. Результати впливають з Можливостей. Критерій 1 – головний, тобто це – Лідерство (англ. Leadership) – оцінювання того, як лідери використовують у своїй діяльності принципи загального управління якістю. Феномен лідерства як критерію якості управління ми досліджували готуючи підручник «Психологія управління» [8]. Лідери повинні створити у своїх організаціях таку атмосферу, щоб люди фонтанували в ній ідеями, інноваціями, цікавими теоріями. Якщо раніше чітко налагоджену організаційну структуру часто порівнювали із симфонічним оркестром, який скоряється кожному помаху руки талановитого диригента, то нині доцільніше співставлення з джаз-бендом. Чим більше імпровізацій, тим краще.

Висновки та перспективи подальших досліджень

Сучасні досягнення у дослідженні тонкої невидимої енергії й торсіонних полях, взаємодії процесів матеріалізації та дематеріалізації у системі фізіологічного мислення дозволяють модернізувати теорію фізичної економіки до наявності знакових систем, семіотики й реалій об'єктивного світу, а використання категорії Духоматерії сприятиме формуванню ментального гештальту Провидіння і застосуванню його в когнітивних та фізичних системах.

Наразі у конструюванні гештальтів управлінських систем за нашими дослідженнями (підручник «Психологія управління», 2016 р.) стержнвою цілісністю є наявність лідерства, у тому числі за критерієм Європейської Фундації Q-менеджмент. У перспективі подальших досліджень передбачено апробацію таких розробок на об'єктах місцевого самоуправління, зі зміною понятійного апарату та застосування науково обґрунтованих механізмів впливу у системі менеджменту, що побудовані на основі принципів психології.

Література

1. Ханін І. Г. Ноосфера Вернадського і проблеми економіки / І. Г. Ханін, М. В. Поляков // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Мегатренди світового розвитку та економічні перспективи України» (30 червня 2016 р., м. Київ). – К.: ВГО «Українська Асоціація Економістів-Міжнародників», 2016. – С. 48–49.
2. Вернадський В. І. Біосфера та ноосфера / В. І. Вернадський. – М.: Айрис-прес, 2004. – 576 с.
3. Канигін Ю. М. Фізична економія: Енергія історичного прогресу / Ю. М. Канигін, В. І. Кушерець. – К.: Знання України, 2016. – 47 с.

4. Литвинчук *И. Л.* Государственное регулирование инновационного развития аграрного сектора экономики / *И. Л. Литвинчук* // Eastern-European Scientific Journal (Gesellschaftswissenschaften): Düsseldorf (Germany): Auris Verlag. – 2013. – Vol 2. – P. 37–38 (DOI 10.12851/EESJ201304ART 8).

5. Руденко *М.* Энергия прогресса. Очерки по физической экономии. Пер. с укр. / *М. Руденко*. – К.: Михайлюта А.А., 2010. – 544 с.

6. Руденко *Л.Г.* Сталий розвиток: пошуки моделей для України / *М. Руденко*. – К.: БМТ, 2001.

7. Сорос *Дж.* Криза глобального капіталізму. Відкрите суспільство під загрозою / *Дж. Сорос*. – К.: Основи, 1999. – С. 148.

8. Ходаківський *Є. І.* Психологія управління: підручн. 5-те вид. перероб. та доп. [текст] Підручник. / *Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар*. – К.: ЦУЛ, 2016. – 492 с.

9. Шевчук *В.* Наукова школа фізичної економії: світовий вимір і цивілізаційна перспектива / *В. Шевчук*. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rudenkomd.narod.ru/Pereklad.htm>

10. Plotnikova *М.* Conceptual Basis for Ukrainian Rural Development / *М. Plotnikova* // Regional Formation and Development Studies. – 2015. – №3. – P. 134-144.

11. Грабар *І. Г.* Мікрорезонансні технології та секрети довголіття (Жити до 140 – доступно кожному!) / *І. Г. Грабар*. – Житомир ; К. : Євенок О. О., 2012. – 147 с.

12. Грабар *І. Г.* Синергетика економічних систем: [навч. посіб.] / *І. Г. Грабар, Є. І. Ходаківський, О. В. Вознюк, Л. Ю. Возна* та ін. – Житомир. – 2003. – 244 с.

13. Мулдашев *Э.* Встреча с мастером (От кого мы произошли?-1) / *Э. Мулдашев*. – М.: Знания и Наука, 2005. – 440 с.

14. Ораз *Т.* Синергетическая теория Жизни: природа, алгоритм, самопостижение, осознанная эволюция / Туркмен Ораз. – К.: Наук. думка, 2009. – 112 с.

15. Кондаков *И.М.* Психология. Иллюстрированный словарь / *И.М. Кондаков*. – СПб.: «Прайм–Евронанк», 2003. – 512 с.

16. Кёлер *В.* Исследование интеллекта человекоподобных обезьян. Пер. с англ. / *В. Кёлер*. – М.: 1930.

17. Wertheimer *М.* Experimentelle Studien über das Sehen von Bewegungen, «Zeitschrift für Psychologie und Physiologie der Sinnesorgane» / *М. Wertheimer*. – 1910–11.

18. Перлс *Ф.* «Гештальт-подход. Свидетель терапии» / *Ф. Перлс*. – М. Изд-во Института психотерапии, 2003. С.16.

19. Польстер *И.* Интегрированная гештальт-терапия: контуры теории и практики / *И. Польстер, М. Польстер*. – М.: Независимая фирма «Класс», 1997. – 272 с.

20. *Koffka K. Principles of gestalt psychology / K. Koffka. – N. Y., 1935.*
 21. *Köhler W. Gestalt psychology. / W. Köhler – N. Y., 1929.*
 22. *Зелиг К. Альберт Эйнштейн / К. Зелиг. – М.: Мир, 1964. – 156 с.*
 23. *Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] навч. посіб. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Литвинчук. – К.: ЦУЛ, 2014. – 276 с.*
 24. *Бугуцький О. А. Ціна селянської праці / О. А. Бугуцький, Є. І. Ходаківський, І. Г. Голляка // Мотивація праці та формування ринку робочої сили: [монографія] / за ред. П. Т. Саблука, О. А. Бугуцького. – К.: Урожай, 1993. – Розд. 6.4. – С. 280–284.*
 25. *Карнаухова Е. С. Особенности проявления закона неуклонного роста производительности труда в сельском хозяйстве СССР / Карнаухова Е. С. // Экономика сельского хозяйства. – 1980. – № 5. – С. 36-41.*
 26. *Машенков В. Ф. О путях подъема производительности труда в сельском хозяйстве / В. Ф. Машенков. – М.: Знание, 1972. – 32 с.*
 27. *Белозерцев А. Г. Технический прогресс и производительность труда в земледелии / А. Г. Белозерцев. – М.: Колос, 1980. – с. 247.*
 28. *Синергетика: методологія ефектів: монографія / І. Є Януль, Ю. Ю. Мороз, О. В. Іванюк [та ін.]; наук. ред. Є. І. Ходаківський, Т. О. Зінчук, І. Г. Грабар. – Житомир: ЖНАЕУ, 2012. – 624 с.*
-